

OPONENTSKÝ POSUDEK

na bakalářskou práci Andrey Stramové

„Návrh atlasu pro extrémní kanoistiku na divoké vodě“

Bakalářská práce Andrey Stramové se zabývá návrhem atlasu pro extrémní kanoistiku na divoké vodě, jde tedy o téma v současnosti velmi aktuální, a jak autorka správně uvádí, téma veskrze potřebné.

Výsledná práce má 66 stran vlastního textu strukturovaného do 9 kapitol, dalších 25 stran tvoří přílohy. Stěžejní částí práce je přiložený 12 stránkový návrh atlasu divokých řek pro oblasti Krkonoš a Jizerských hor. Součástí práce pak je rovněž CD s textem a přílohami ve formátu PDF.

Cílů bakalářské práce bylo několik. Především šlo o návrh postupu, jak vytvářet mapy vhodné pro sportovní vodáctví. Spolu s tím souvisí i tvorba specifického znakového klíče a sestavení vhodného konceptu jakožto předlohy pro tvorbu atlasu na dané téma.

V teoretické části nejprve došlo ke zhodnocení současného stavu dostupných zahraničních kartografických produktů pro extrémní kanoistiku. Poté byly pomocí dvou dotazníkových šetření přímo u cílové zájmové skupiny sesbírány informace o důležitosti prvků současných map pro potřeby sportovních vodáků. Se zřetelem k získaným připomínkám byl následně vytvořen návrh atlasu. V praktické části práce pak byla vytvořena ukázka takového atlasu.

Práce je strukturována poměrně přehledně a jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Autorka nejprve vysvětlí několik pojmů jednak z oblasti kartografie, jednak ze sféry extrémní kanoistiky. Následně se podrobně věnuje popisu současného stavu sledované problematiky (kapitola 4). Rovnou v úvodu autorka konstatuje, že „Vodáckých map divokých řek již existuje určité množství, ale doposud žádná není vytvořena tak kvalitně, aby vyhovovala potřebám extrémních vodáků“. Osobně bych tuto větu očekával až po vyhodnocení dotazníků, protože na začátku šetření nejsou potřeby vodáků ještě známy. Kapitola 4 však spíše než popis stávající situace obsahuje obecné pojednání o hodnocení mapových děl. Na s. 19 je uvedeno, že „Hodnocení se aplikuje na velké spektrum map nejen z Evropy, ale například i z Ameriky“. Jde o 9 map, z toho 8 evropských a 1 z USA. Takové spektrum bych rozhodně nenazýval slovem *velké*. Pro účely hodnocení map v rámci práce však uvedené spektrum plně dostačuje. Jako zbytečná se mi rovněž jeví zmínka o Americe, neboť je hodnocena pouze jediná řeka z tohoto světadílu. Na s. 22 pak autorka v podobném duchu znovu opakuje, že „...se jedná o devět map z Evropy, ale i z ostatních světadílu.“ To není pravda, jde pouze o jednu mapu z Ameriky. Výraznou nesrovnalostí pak jsou chybějící výsledky hodnocení vážené užítosti, které se mají nacházet v Tabulce 6, v níž je však zopakováno hodnocení prosté užítosti z předešlé tabulky.

Další kapitola se věnuje dotazníkovému šetření, od teorie dotazníků až po samotné výsledky průzkumu. Oceňuji především počet respondentů, který přesáhl hranici dvou set vodáků. Při takovém počtu lze brát výsledky dotazování jako vysoce relevantní. Škoda jen, že nebylo vysvětleno, proč nebyly v dotazníkovém šetření hodnoceny stejné mapy jako u hodnocení odborného. Takto nejsou výsledky obou výzkumů v plné míře porovnatelné.

Před samotnou tvorbou atlasu autorka seznamuje čtenáře s důvody výběru zpracovávaného území a jeho geografickými vlastnostmi. Na tomto místě bych navrhol být opatrnější s uváděním nadmořské výšky 1603 m u Sněžky (s. 42). Nová hodnota zatím nebyla ČÚZK uznána. Na webu úřadu je možné k této problematice najít prohlášení ředitele ZÚ z 25. 2. 2014.

V oddílu věnovaném tvorbě atlasu pro extrémní kanoistiku, či spíše návrhu takového atlasu (kapitola 7), autorka postupuje vcelku logicky. Nejprve se správně zamýšlí nad cílem a funkcí výsledného produktu, nad cílovou skupinou uživatelů, objemem a druhem sdělovaných dat. Poté řeší otázku zdrojů dat, konstrukčních základů mapy a obsahu mapy, při jehož stanovení využívá výsledků dotazníkového šetření. Následně se podrobně zabývá tvorbou znakového klíče. U liniových znaků se mi nejeví jako vhodné dělení vodních toků dle řádovosti. Pro vodáky tento údaj není důležitý, jeho význam řadím přibližně na úroveň informace o povodí řeky, která se v dotazníku umístila na posledním místě. V dalších

podkapitolách pak dochází k výběru a tvorbě a bodových a plošných znaků. V oddílu věnovaném popisu je uvedena Tabulka 13 (s. 52), která obsahuje 7 kategorií popisu. V textu nad tabulkou se však píše pouze o 5 kategoriích.

Další text se zabývá tvorbou map divokých řek, autorka zde podrobně řeší kompozici budoucích map, legendu a nakonec i přípravu atlasu pro tisk. Na s. 53 je pak uvedeno, že data, která poskytuje Open Street Maps, jsou v měřítku 1 : 25 000. Předpokládám, že původní data jsou v elektronické podobě. U digitálních dat se však udává pouze vhodnost použití pro určitá měřítka, ne konkrétní měřítka. Na s. 54 autorka píše, že „Z nadstavbových prvků bylo do mapy přidáno vedlejší mapové pole, text, obrázky a grafy či tabulky“. Patrně bylo myšleno přidání těchto prvků do atlasu jako celku, protože do jednotlivých map není z uvedených položek přidáno nic. Vedlejší mapové pole se pak v atlasu nevyskytuje vůbec, i když se jeho použití jeví jako více než vhodné.

Výsledkem činností v kapitole 7 je návrh podoby atlasu divokých řek pro Krkonoše a Jizerské hory. Brožura má 12 stran plus obálku a působí přehledným, avšak poněkud strohým a nezajímavým dojmem. Bylo by jistě vhodné přepracovat legendu – obsahuje zbytečně velké písmo, především odstavec vysvětlující popis v mapách je značně nahuštěný, anglické názvy by bylo účelné odlišit barvou. Některé položky legendy (především bodové a plošné prvky) mají jiný popis než v textu práce, některé prvky pak chybí úplně (název národního parku). Přestože na s. 54 autorka píše, že je u každé mapy v atlase uvedeno číselné i grafické měřítka, není měřítka ani u jedné mapy. Je pouze u legendy a přehledové mapy. Překvapivě v atlasu také chybí licence (CC-BY-SA), i když ji autorka v textu práce několikrát uvádí. Poslední drobná výtka by se mohla týkat ještě počtu ukázkových map, kterých bylo v zadání kvalifikační práce požadováno minimálně 8 a kterých je v atlasu při dobré vůli jen 6 včetně úvodní mapy přehledové.

Celkově práce působí dojmem mírné uspěchanosti, patrně z důvodu nedostatku času, a absence kontroly ve finální fázi tvorby. Z hlediska gramatiky musím konstatovat, že v textu občas chybí čárky mezi větami, jindy naopak přebývají, v několika případech je použito špatné y/i. Osobně bych pro zvýraznění podstatných částí textu alespoň někdy doporučil použít kurzívu a dal si také větší pozor na střídání patkového a bezpatkového písma (s. 16).

Závěrem lze konstatovat, že cíle bakalářské práce Andrey Stramové, vytyčené v jejím zadání, byly splněny. Práci proto přes uvedené připomínky *doporučuji* k obhajobě a hodnotím stupněm **velmi dobře až dobře**.

Otázky k obhajobě:

1) Na s. 23 v oddílu 4.2.1 *Stanovení kritérií* autorka píše, že „Při hodnocení map se vycházelo z kritérií, které publikoval Kaňok (2011)“. Proč byla vybrána právě tato kritéria?

2) Na s. 21 autorka uvádí, že hodnocení dle Čapka (1992) se od ostatních liší tím, že je v něm kladen důraz i na *technické zpracování* a že sám Čapek však k tomu dodává, že se takové hodnocení provádí poměrně zřídka. Zajímalo by mě tedy, jaký je rozdíl mezi body „technické provedení“ (Čapek, 1992), „kvalita technického provedení“ (Kaňok, 2011) a „technické zpracování mapy“ (Miklošík, 2005)?

V Praze dne 4. 6. 2014

Mgr. Antonín Bačo